

ภาคผนวก

คำแนะนำของประธานศาลฎีกา
เกี่ยวกับวิธีการรอกการกำหนดโทษ การรอกการลงโทษ
และการกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติ
พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรอกการกำหนดโทษ การรอกการลงโทษ และการกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหลีกเลี่ยงการลงโทษจำคุกจำเลยในความผิดที่ไม่ร้ายแรงโดยไม่จำเป็น โดยนำวิธีการแก้ไขฟื้นฟูจำเลยมาใช้เพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำและกำหนดวิธีการเยียวยาผู้เสียหายอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นการกำหนดมาตรการทางเลือกอื่นนอกจากการลงโทษจำคุกและปรับ อันจะทำให้จำเลยได้รับโอกาสแก้ไขความผิดของตนโดยไม่มีมลทินติดตัว สร้างความรู้สำนึกในการกระทำความผิดให้แก่จำเลย รวมถึงเพื่อให้ศาลใช้ดุลพินิจในการรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษได้เหมาะสมยิ่งขึ้น สมควรปรับปรุงคำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับวิธีการรอกการกำหนดโทษ ฉบับลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ และออกคำแนะนำฉบับใหม่ใช้แทนฉบับเดิม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประธานศาลฎีกาจึงออกคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ก่อนกำหนดแนวทางการลงโทษ ศาลพึงได้รับทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง โดยสอบถามจำเลย ตรวจสอบสำนวนการสอบสวน หรือรายงานการสืบเสาะและพินิจจำเลยของพนักงานคุมประพฤติ

๕

ในกรณีที่จำเลยกระทำความผิดขึ้นอีกหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติภายในกำหนดระยะเวลาของการกำหนดโทษ แต่ศาลเห็นว่าจำเลยยังไม่ควรถูกลงโทษจำคุกหรือปรับ ให้ศาลพึงใช้วิธีการรอการลงโทษ

การใช้ดุลพินิจตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้พิจารณาประกอบกับพฤติการณ์แห่งคดี โดยให้นำความในข้อ ๖ (๑) ถึง (๕) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

การกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติ

ข้อ ๑๐ กรณีที่จำเลยกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ศาลจะลงโทษจำเลยหรือคุ้มครองความประพฤติหรือไม่อย่างไร พึงคำนึงถึงมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดด้วย

ข้อ ๑๑ คดีความผิดที่การกระทำมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ศาลพึงกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติโดยให้มีการส่งเสริมหรือแก้ไขฟื้นฟูหรือเยียวยาความเสียหายที่เกิดแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม หรือชดเชยค่าเสียหาย โดยคำนึงถึงเจตนาของจำเลย ความร้ายแรงแห่งการกระทำความผิด และผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อใช้ประกอบการพิจารณากำหนดวิธีการแก้ไขฟื้นฟูหรือเยียวยาความเสียหายหรือจำนวนเงินในการชดเชยค่าเสียหาย กับให้พิจารณาประกอบกับคำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม ฉบับลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔

การกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจสอบถามผู้เชี่ยวชาญ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการและจำนวนเงินที่เหมาะสม หรือจัดให้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการหรือจำนวนเงิน เพื่อให้ศาลใช้ประกอบการพิจารณาก่อนกำหนดเงื่อนไขดังกล่าว ทั้งนี้ ศาลควรแจ้งความเห็นหรือข้อเสนอแนะดังกล่าวให้จำเลยทราบด้วย

ข้อ ๑๒ คดีความผิดใดที่ศาลเห็นว่าจำเลยควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงหรือกลับตัว ศาลพึงกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติโดยให้จำเลยไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ศาลระบุ ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพ หรือให้เข้ารับการฝึกอบรม โดยให้คำนึงถึง

(๑) ความสะดวกของจำเลยในการเดินทางไปรายงานตัว ความเหมาะสมของประเภทของการกระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของจำเลย และประโยชน์ที่สังคมจะได้รับจากการจัดให้กระทำการกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์นั้น

๖

(๔) ให้จำเลยปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลหรือดูแลผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน สำหรับจำเลยที่กระทำความผิดโดยประมาท

หมวด ๕

การปฏิบัติงานทางธุรการ

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติตามคำแนะนำนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดแนวทางปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายวีระพล ตั้งสุวรรณ)

ประธานศาลฎีกา